

Bridge

E+ project

TOOLKIT

Финансирано од стране Европске уније. Изнети ставови и мишљења су искључиво ставови аутора/аутора и не одражавају нужно ставове Европске уније или Извршне агенције за образовање и културу (EACEA). Ни Европска унија ни EACEA не могу бити одговорне за њих.

Co-funded by
the European Union

CONTENT

ЕМПАТИЈА

- Језици и уоквиривање (угао гледања)
- Истраживање емоција кроз приповедање
- Изградња емпатије кроз Игру огледала
- Емоције историје
- Виртуелно путовање
- Разумевање емпатије кроз наратив
- Ход у туђим ципелама
- Гласови Француске револуције
- Активности социјализације у учионици

ЕМПАТИЈА 1 Језици и уоквиривање (угао гледања)

Asturia vzw

Шаблон

бр. 29

Методологије: Језици и уоквиривање

Деца узраста од 14 година ће научити како функционише уоквиривање у пракси тако што ће сама пронаћи вест и уоквирити је на негативан и позитиван начин. Тражиће чланак који их занима, сами или заједно са партнером за писање. За то користе неутралан извор. Разјашњавају како су радили објашњавајући промене у легенди, могуће помоћу боја. Све то раде у форматираном документу.

Ученици завршавају овај задатак сами или у паровима након што су обрадили наставни материјал са великим бројем примера на часу.

Идеално би било да задатак буде праћен детаљним примером. Поред садржаја лекције, процењују се и правописне и дигиталне компетенције. Листа техника уоквиривања може бити полазна тачка за овај задатак. Пажљиво детаљан корак-по-корак план треба да осигура да ученици могу потпуно самостално да заврше овај задатак.

Методологија:	Индивидуални или групни рад	Стратегије за коришћење и препознавање утицаја уоквиривања
Предмет	Језици	
Животне вештине	Емпатија	
Наслов	Језици и уоквиривање	
Узраст/Разред	Деца узраста од 14 година	
Време	60 мин	
Предлог модератора активности	Деца узраста од 14 година која морају да науче да користе и препознају утицај уоквиривања. Подела ученика у бројчано једнаке, хетерогене радне групе које имају приступ различитим изворима информација, интернету, рачунару/лаптопу, видео пројектору, интерактивној табли.	
Опис активности	НАСТАВНИЦИ ОБЈАШЊАВАЈУ ВРСТЕ УОКВИРАВАЊА ЗА ИЗВОЂЕЊЕ ОД СТРАНЕ УЧЕНИКА - Препишите оригинални текст на свој папир. - Наведите референцу на извор. - Сада уредите текст, али обавезно означите све измене. - Уоквири вест на начин који представља тему другачије од оригиналног текста. о Направите најмање три јасне измене текста. На пример: → ☐ сведочанство → ☐ најмање пет речи са јасно позитивном или негативном конотацијом → ☐ нови угао → ☐ ... о Уверите се да тема и одговор на актуелна питања остану приближно исти. о Будите јасни и креативни. Под поднасловом „објашњење“ сваког дела, напишите кратак пасус (најмање 100 речи) у којем одговарате на следећа питања: о Која је била сврха вашег позитивног или негативног уоквиривања? о Које три измене сте направили у оригиналном тексту да бисте постигли овај циљ? о Позовите се на конкретне измене које сте направили у тексту. (Користите легенду боја ако је потребно.) о Какав је ефекат сваког од ових прилагођавања?	

ЗА РАЗМИШЉАЊЕ УЧЕНИКА

- ☐ Прођите кроз ову контролну листу како бисте били сигурни да нисте ништа заборавили.
- ☐ Пажљиво проверите текст да ли има језичких и правописних грешака.
- ☐ Критички погледајте распоред вашег документа и уверите се да је уредан.

Преглед врста оквира

Заправо постоји неограничен број могућих облика уоквиривања. Наравно, манипулисање поруком у великој мери зависи од контекста. У наставку ћете наћи неколико примера.

Здравствени оквир

Ово је једна од најчешће коришћених метода уоквиривања. Посебно у прехранбеној индустрији, ово је важно оружје за обмањивање људи.

На пример: „Сада 90% без масти“ уместо „Само 10% масти“

Оквир оскудице

Овим оквиром користите принцип оскудице. Наглашава да друга особа мора брзо да делује.

На пример: „Питање је колико дуго ће ова техника наставити да функционише, зато је искористите сада.“

Уместо „Ова техника тренутно веома добро функционише.“

Оквир добитка

Оквир добитка фокусира се на позитивне аспекте производа или услуге. Ово се односи на користи које купац може остварити коришћењем производа или услуге.

На пример: реклама за пасту за зубе која наглашава важност блиставог осмеха

Оквир губитка

Оквир губитка фокусира се на негативне аспекте недостатка производа или услуге. Ради се о томе шта купац пропушта ако не користи производ или услугу.

На пример: реклама за безбедносну камеру која наглашава спречавање провала.

Оквир гола

Овај оквир се фокусира на циљ који купац жели да постигне коришћењем производа или услуге. Ради се о томе шта купац жели да постигне и како производ или услуга могу помоћи у томе.

На пример: реклама за фитнес програм који наглашава постизање здраве тежине.

Морални оквир

Моралним оквиром се користи уоквиривање да би се некоме створио „осећај кривице“. То се често дешава у рекламама за добротворне организације. Други начин моралног уоквиривања јесте да се неко убеди да је то „исправна“ или „добра“ ствар коју треба урадити.

На пример, видите рекламу у којој дете живи у тешким условима или како неки људи поступају са животињама. Вама као примаоцу се тада говори да се то неће само од себе зауставити и да стога и ви имате „извесну одговорност“.

На пример: Патња животиња не престаје сама од себе, подржите са 10 евра сада да се томе стане на крај...

Оквир ега

Овим оквиром говорите о интересима примаоца. Више не говорите о томе шта ви нудите, већ о томе шта читалац, гледалац или слушалац добија.

На пример: „Добијате најбоље савете за онлајн маркетинг.“ уместо „Нудимо вам најбоље савете за онлајн маркетинг.“

Временски оквир

Овај оквир наглашава најефикасније време или период за коришћење производа или услуге.

На пример: реклама за крем за сунчање која наглашава важност њене употребе током летњих месеци како би се кожа заштитила од штетних УВ зрака.

30 ЕМПАТИЈА 2 Истраживање емоција кроз приповедање

IC BOLZANO II

Шаблон

бр. 30

Методологије:

Примена емпатије кроз приповедање и стављање себе у туђу позицију је моћан приступ. Причање прича које приказују различите перспективе може помоћи људима да боље разумеју туђа искуства и повећају своју емпатију. Стављање себе у туђу позицију захтева искуство и отвореност, али може довести до дубљих односа и међусобног разумевања.

Методологија:	Заједничко приповедање	Негујте окружење за сарадњу у којем учесници могу да деле идеје и заједно стварају приче, побољшавајући своје разумевање емоционалне динамике у животу.
Предмет	Други језик	
Животне вештине	Емпатија Комуникација Сарадња	
Наслов	Истраживање емоција кроз приповедање	
Узраст/Разред	11-13 година	
Време	240 минута	
Предлог модератора активности	Разумевање емпатије подразумева вишеслојан приступ који комбинује саморефлексију, активно слушање, заузимање перспективе и искуствено учење. Ево предложеног плана. - Подстакните учеснике да размисле о сопственим искуствима емпатије. Поставите питања попут: Шта за вас значи емпатија? Можете ли се сетити времена када сте се осећали дубоко повезано са туђим емоцијама? - Обезбедите јасну дефиницију емпатије и олакшајте дискусије о њеном значају у приповедању и међуљудским односима. Истражите улогу емпатије у неговању разумевања и комуникације. - Укључите учеснике у активности осмишљене да развију емпатију, као што су сценарији играња улога из различитих перспектива. - Подучавајте вештине активног слушања, наглашавајући важност потпуне пажње и уважавања туђих емоција. - Водите учеснике да се ставе у ципеле других и виде свет из различитих перспектива. То може укључивати писање из перспективе лика са контрастним емоцијама или пореклом. - Негујте отворено и подржавајуће окружење у којем учесници могу да деле своје емоције, постављају питања и дају повратне информације једни другима, подстичући дијалог.	

Опис активности	1. недеља: Увод у емоције и емпатију - Кратак опис главних емоција: срећа, туга, страх, бес, гађење, изненађење, љубав. - Објашњење и дискусија о концепту емпатије Да би ова активност била занимљивија, препоручујемо да користите делове филма „Изнутра наопачке“. 2. недеља: Наративне технике за комуникацију емоција: приче које гледају из друге перспективе Приче које нуде различите перспективе: Замолите учеснике да напишу или поделе приче које нуде различите перспективе о ситуацији или проблему. Након тога, разговарајте о томе како је свака перспектива утицала на емоције и поступке ликова, подстичући емпатију и разумевање. 3. недеља: Наративне технике за комуникацију емоција: интерактивно приповедање Интерактивно приповедање: Развијте интерактивне приче у којима учесници доприносе наративу доносећи изборе који утичу на заплет. Ово подстиче комуникацију и сарадњу док учесници раде заједно на изградњи приче. Пишите кратке приче у групама на основу изабране емоције користећи научене технике Сваки круг приче пружа учесницима прилику да се повежу једни са другима, саосећају са различитим искуствима и стекну увид у низ емоција са којима се сви сусрећемо у животу. Пример: Бес Учесници наизменично деле приче о временима када су се осећали љуто. Могу да разговарају о томе шта је изазвало њихов бес, како су реаговали и које су лекције научили из тог искуства. На пример, неко може да подели причу о фрустрирајућем сусрету вршњаком или жестокој свађи са пријатељем. 4. недеља: Утицај емоција у приповедању: мапирање и дељење осећања - Презентација креираних прича и дискусија о пренетим емоцијама. - Мапирање осећања ради истраживања и визуелизације емоција и њиховог односа према одређеним ситуацијама, као и визуелизације њиховог интензитета или учесталости. Мапирање се врши кроз облаке речи, цртеже, дијаграме. - Рефлексја о искуству приповедања. Процена: - Активно учешће у дискусијама и активностима. - Квалитет и оригиналност креираних прича. - Способност преношења емоција кроз приповедање. Материјали и ресурси: - Радни листови за писање и мапирање. - Онлајн ресурси о наративним техникама и приповедању.

ЕМПАТИЈА 3 Изградња емпатије кроз Игру огледала

Asociatia Edulifelong

бр. 31

Методологије: Развијање емпатије кроз историјске наративе

Емпатија је фундаментална вештина за разумевање и повезивање са другима. Игра огледала нуди разигран, али дубок начин за развој емпатије одражавањем међусобних покрета и емоција. Кроз ову активност, учесници ће научити да цене индивидуалност, обраћају пажњу на невербалне знакове и негују емпатију.

Методологија:	Игра огледала	искуствено учење, рад у пару, обртање улога, рефлексивност, постављање питања, учење засновано на покрету и корелација са стварним животом
Предмет	Животне вештине	
Животне вештине	Емпатија	
Наслов	Изградња емпатије кроз игру огледала	
Узраст/Разред	11- 14-15 година / 7-8 разред	
Време	45-50 минута	
Предлог модератора активности	Просветни радници	
Опис активности	Претходна припрема: Отворите одговарајући простор за спровођење активности, водећи рачуна да има довољно простора за кретање и да парови удобно седе једни према другима. Процес: - Започните активност тако што ћете замолити учеснике да пронађу партнера и формирају парове, окренути једни према другима. - Објасните да је активност Игра огледала. - Наведите следећа упутства: - Означите једног партнера као „А“, а другог као „Б“. - У првом кругу, партнер А ће бити „особа“, а партнер Б ће бити „огледало“; затим ће заменити улоге. - Подстакните partnere да праве различите покрете које ће њихове слике у огледалу пратити, почевши од израза лица па све до покрета тела. На основу часа, препоручује се креирање и коришћење картица које приказују одређене ситуације и емоције у сврху симулације. На пример, могу се користити картице из игре <i>Диксит</i>. <i>Диксит</i> је карташка игра са приповедањем која садржи илустрације налик сновима, осмишљене да инспиришу машту и креативност. Свака карта представља јединствену, надреалну слику која може изазвати различита тумачења, што их чини идеалним за активности које укључују емоционално изражавање и симулацију сценарија, као и за креирање наратива, чиме се побољшавају њихове језичке вештине и емоционална интелигенција. https://www.trainers-toolbox.com/dixit-creativity-meets-storytelling/ Након два круга, водите дискусију на основу следећих питања: - Како вам се допала активност? Шта вам се у њој допало? - Када сте били огледало, како сте успевали да се синхронизујете са покретима свог партнера? - У стварним животним ситуацијама, када је важно одражавати међусобне поступке или емоције и зашто?	

Закључак:

Укратко, нагласите активност тако што ћете нагласити кључне тачке:

- Емпатија подразумева разумевање и реплицирање емоција, брига и потреба других.
- Емпатија јача везе и подстиче дубље разумевање једни других.

Емотивне флеш картице

Емоџи	Емоција	Ситуација
	Кривица	Нагло сам се изнервирао на другара из разреда, родитеља или наставника — и сада се због тога осећам јако лоше.
	Срамота	Сви су ме гледали током усменог испита, а ја сам само желео да нестанем.
	Гађење	Видео сам бубу или окусио нешто чудно, и то ме је потпуно згрозило.
	Бес	Посвађао сам се са другом из разреда и био сам јако љут.
	Анксиозност	Имала сам предстојао тест — или сам изгубила нешто важно — и нисам могла да престанем да бринем.
	Страх	Приметио сам нешто опасно и срце ми је почело убрзано да куца.
	Туга	Пао сам на тесту, нешто ме је спречило или сам раскинуо са девојком — и осећао сам се јако лоше .
	Радост / Задовољство	Одлично сам урадио задатак и био сам поносан на себе.

32 ЕМПАТИЈА 4 Емоције историје

LA STRADA - DER WEG

Шаблон

бр. 32

Методологије: Развијање емпатије кроз важне ликове у историји

Методологија:	- Фокус група - Материјали које су ученици направили за излагање у учионици	
Предмет	Историја	
Животне вештине	Емпатија	
Наслов	Емоције историје	
Узраст/Разред	Средња школа	
Време	90 мин 120 мин	
Предлог модератора активности	- Изаберите и припремите неколико историјских личности са описима њихових главних подвига/делова (позитивних и негативних) - Поделите разред у групе, највише 3 члана - Свака група бира једног лика - Унутрашња дискусија о лику	
Опис активности	- Свака група бира лик и открива које су емоције, осећања и мотивације подстакле лик да изврши радње; - Свака група разматра шта је лик могао да осећа током различитих фаза (победа, успех, одбацивање, пад, екскомуникација итд.); - Свака група се поистовећује са ликом и покушава да замисли какву би емоцију осећали да су били на њиховом месту; - Размишљање о томе како би поступили да су били на њиховом месту; - Изложеност класи обављеног рада путем постера са сликама и текстом.	

33 ЕМПАТИЈА 5 Виртуелно путовање

IRECOOP AAS

Шаблон

бр. 33

Продубите географско разумевање кроз виртуелно истраживање различитих култура и места.
 Развијте вештине емпатије подижући свест о културним разликама.
 Подстицати сарадњу и размену искустава међу ученицима.

Методологија:	Правда усмерена на обнову односа	
Предмет	Географија / Друштвене науке	
Животне вештине	Емпатија	
Наслов	Виртуелно путовање	
Узраст/Разред	13-14 година	
Време	4 до 6 сати (предлог: једном недељно током једног/два месеца)	
Материјали / Предлози за оне који воде програм	Рачунар или таблет са приступом интернету Папир и оловке Мапа света Онлајн ресурси (документарни филмови, видео снимци, слике)	
Опис активности	Лекција 1: Увод у виртуелно путовање Отварање активности: Конкретан пример: Започните час вођеном дискусијом о концепту емпатије и важности разумевања и поштовања различитих култура и искустава људи. Користите примере ситуација у којима је емпатија играла кључну улогу у превазилажењу културних разлика. На пример: ● Лично искуство: Замислите да сте у ситуацији у којој никога не познајете и не разумете локални језик. Замолите ученике да размисле о томе како би се осећали у тој ситуацији и које би поступке ценили од других како би се осећали добродошло и схваћено. ● Филм или књига: Можете навести филм или књигу у којој су се ликови из различитих култура заједно суочавали са изазовима. На пример, „Слепа страна“ говори истиниту причу о афроамеричком дечаку кога је усвојила бела породица, показујући како су емпатија и међусобно разумевање помогли у превазилажењу културних баријера. ● Историјски догађаји: Осврните се на историјске догађаје где је емпатија играла кључну улогу у промоцији мира и разумевања између различитих народа. На пример, разговарајте о Покрету за грађанска права у Сједињеним Државама, истичући како је способност емпатије допринела промоцији једнакости и социјалне правде. ● Приче о успеху: Поделите приче о успеху људи који су превазишли културне разлике кроз емпатију и међусобно разумевање. На пример, прича о Ани Франк, која је пронашла подршку и пријатељство чак и у тешким ситуацијама током Холокауста, може инспирисати дискусију о моћи емпатије чак и у најнеповољнијим околностима.	

Виртуелно истраживање (20 минута): Конкретан пример: Користите онлајн ресурсе као што су документарни филмови, видео снимци и слике да бисте представили кратке прегледе различитих култура и места широм света. Фокусирајте се на аспекте као што су географија, традиције, кухиња и типичне прославе сваког региона. Неки конкретни примери онлајн ресурса и тема на које треба да се фокусирају током виртуелног истраживања:

- **Документарци:** „Наша планета“ на Нетфлику и „Ентони Бурден: Непознати делови“ на Амазон Прајм Видео.
- **Јутјуб:** Видео снимци путника или блогера попут „Рик Стивсова Европа“.
- **Google Earth:** За истраживање културних места широм света, као што су Велики кинески зид, Таџ Махал у Индији или пустиња Сахара у Африци.
- **Веб странице за путовања:** као што је National Geographic.

Дискусија и рефлексија (15 минута): Конкретан пример: Након виртуелног истраживања, започните вођену дискусију о утисцима ученика и културним разликама истакнутим у презентацијама. Подстакните ученике да размисле о томе како су се осећали истражујући различите културе и да поделе своја запажања.

Лекција 2: Интерактивно виртуелно путовање

Истраживачка активност: Поделите разред у мање групе. Доделите свакој групи један регион света и замолите их да користе онлајн ресурсе или унапред припремљене документе како би прикупили информације о географији, култури и свакодневном животу тог региона. Такође истакните изазове и друштвене неправде присутне у тим областима. На пример:

Подсахарска Африка:

- **Географија:** Студенти могу испитати физичку географију подсахарске Африке, фокусирајући се на карактеристике попут огромних савана, главних река попут Нила и Конга и планинских ланаца попут планина Рувензори.
- **Култура:** Истражите културне традиције различитих етничких група у овом региону, укључујући обреде преласка, традиционалну музику и плес и верске праксе.
- **Свакодневни живот:** Истражите свакодневне изазове са којима се суочавају локалне заједнице, као што су приступ чистој води, образовање и здравствена заштита.

Јужна Америка:

- **Географија:** Испитајте географску разноликост региона, од огромних прашума Амазона до Анда и обала Тихог и Атлантског океана.
- **Култура:** Истражите богате културне традиције аутохтоних народа, као што су Инке, Маје и Ајмаре, заједно са шпанским и португалским колонијалним утицајима.
- **Свакодневни живот:** Истражите изазове везане за урбанизацију, сиромаштво и друштвену неједнакост у градовима Јужне Америке, као и локалне иницијативе за решавање ових проблема.

Јужна Азија:

- **Географија:** Анализирајте географску разноликост региона, укључујући простране равнице Ганга у Индији, хималајске планине у Непалу и Бутану и поплавне равнице делте реке Брамипутре у Бангладешу.

- **Култура:** Истражите верске и културне традиције главних религија у овом региону, као што су хиндуизам, будизам и ислам, и како оне утичу на свакодневни живот и прославе.
- **Свакодневни живот:** Истражите изазове везане за сиромаштво, приступ образовању и здравству, као и еколошке проблеме као што су загађење ваздуха и воде и климатске промене.

Припрема презентације: Након истраживања, студенти – радећи заједно – припремају кратке презентације о свом региону, истичући географске и културне карактеристике, као и друштвене изазове и неправде. Промовисати свест и дубинско разумевање питања социјалне правде.

Презентација и дискусија

Студентске презентације: Сваки студент представља свој регион, фокусирајући се и на културне аспекте и на друштвене изазове. Након сваке презентације, отворите дискусију о ресторативној правди и акцијама које се могу предузети како би се решиле истакнуте неправде.

Анализа емпатије: Замолите остале ученике да размисле о искуству учења и изазовима са којима се суочава представљени регион. Подстакните их да се ставе у позицију становника тог региона и размисле како би се осећали носећи се са свакодневним тешкоћама истакнутим у презентацији.

Вођена дискусија: Водите дискусију о ресторативној правди и акцијама које се могу предузети за решавање друштвених и економских неправди истакнутих током презентација. Дајте ученицима подстицаје за размишљање, као што су важност активног слушања, међусобног разумевања и поштовања културних разлика. На пример:

- **Активно слушање:** Замолите ученике да размисле о томе како би се осећали да су били у ситуацији неправде. Затим их охрабрите да размисле о томе колико би било важно да буду саслушани и схваћени у том контексту. Пример: „Замислите да сте дискриминисани због свог културног порекла. Како бисте се осећали? Шта бисте желели да други ураде да би вас боље разумели?“
- **Међусобно разумевање:** Подстакните ученике да се ставе у позицију других и покушају да разумеју њихове перспективе и искуства. Пример: „Размислите о ситуацији у којој сте некога осудили, а да заправо не знате његове разлоге. Шта сте могли да урадите да боље разумете његово гледиште?“
- **Поштовање културних разлика:** Позовите ученике да размисле о важности поштовања и вредновања различитих култура присутних у свету. Пример: „Свако од нас има различите културне традиције и навике. Шта можемо учинити да учимо од других и промовишемо поштовање културних разлика?“
- **Улога образовања и заступања:** Дискутујте о улози коју образовање и заступање могу играти у промоцији ресторативне правде. Замолите ученике да размисле о конкретним начинима на које могу помоћи у подизању свести и усвајању инклузивнијег понашања. Пример: „Како можемо користити своје знање и свој глас да се боримо против неправди које видимо око себе?“

Симулације сукоба и њиховог решавања:

- **Играње улога: Сукоб око водних ресурса:** Поделите разред у групе и доделите им различите улоге, као што су пољопривредници, локалне заједнице и владине власти, свака са различитим интересима у вези са приступом водним ресурсима. Ученици морају да раде заједно како би пронашли решење које узима у

обзир потребе свих укључених страна, циљајући да избегну сукобе и промовишу сарадњу.

- **Симулација међуверског дијалога:** Организујте симулацију у којој ученици представљају чланове различитих верских заједница који морају да реше сукоб заснован на културним или верским неспоразумима. Кроз дијалог и преговоре, ученици морају пронаћи заједнички језик и развити план за промоцију толеранције и међусобног поштовања међу различитим верама.
- **Симулирана културна размена:** Створити симулирано окружење у којем ученици преузимају улогу представника различитих култура или народа. Ученици морају да се баве конфликтним ситуацијама које настају из културних неспоразума или предрасуда и да заједно пронађу начине за превазилажење разлика и промоцију емпатије и међусобног разумевања.

Након сваке симулације, водите детаљну дискусију о динамици сукоба и стратегијама решавања. Замолиите ученике да размисле о својим искуствима током симулације и предложите решења која подстичу мир и међусобно разумевање. Ове активности пружају ученицима прилику да конкретно искусе процес решавања сукоба и развију основне вештине емпатије и међукултурног разумевања.

Лекција 3: Креирање пројекта емпатије

Групна активност: Поделите ученике у групе и замолиите их да осмисле заједнички пројекат усмерен на промоцију правде усмерене на обнову односа у једном од проучаваних региона. Ученици треба да идентификују главне узроке неправди и развију акциони план који укључује конкретне активности за решавање ових проблема, као што су кампање за подизање свести, прикупљање средстава или волонтерски пројекти.

Осмишљавање и презентација пројекта: Групе креирају пројекат који има за циљ да промовише емпатију и разумевање међу различитим културама, бавећи се идентификованим друштвеним неправдама. Свака група представља своју идеју разреду, истичући како њихов пројекат може допринети ресторативној правди. Примери пројеката:

- **Програм интеркултуралног менторства вршњака:**
- **Кампање за подизање свести о људским правима и друштвеним неједнакостима:**
- **Радионице које истражују узроке и последице економских разлика:** Промовисање приступа могућностима.

Допринос ресторативној правди: Подстицањем емпатије, стварањем инклузивног окружења, промовисањем позитивних промена и подизањем свести, ученици могу бити инспирисани да предузму конкретне акције у свом контексту/окружењу. Ове лекције и активности имају за циљ да подстичу емпатију, међукултурно разумевање и свест о социјалној правди међу ученицима, оснажујући их да постану заговорници позитивних промена у својим заједницама.

Завршна рефлексција:

Закључите час дискусијом о значају ресторативне правде у решавању друштвених неправди и промоцији међукултурног разумевања. Подстакните ученике да размисле о томе како могу бити покретачи промена у сопственој заједници.

Процена:

Процена ће се заснивати на активном учешћу, квалитету презентација, групној сарадњи и способности размишљања о важности емпатије у међукултурним односима.

Завршне напомене:

Ова активност има за циљ да комбинује географско учење са вештинама емпатије, интегришући вршњачки приступ ресторативној правди у свакој фази активности. Ово омогућава ученицима да интерактивно истражују свет, развијају свест о културној разноликости кроз искуство и међусобно разумевање, истовремено подижући свест о друштвеним неправдама и подстичући ученике да раде заједно на промоцији емпатије и интеркултуралности. **Препоручује се коришћење приступа обрнуте учионице, што омогућава ученицима да интегришу своја истраживања о темама и код куће као домаћи задатак.**

34 ЕМПАТИЈА 6 Разумевање емпатије кроз наратив

IRECOOP AAS

Шаблон

бр. 34

Унапредите језичке вештине кроз анализу текста и креативно и рефлексивно писање.

Негујте инклузивно и подржавајуће окружење.

Подстицати емпатију кроз читање и дискусију о књижевним текстовима и вежбе креативног писања.

Промовисати сарадњу и дијалог међу студентима кроз организовање фокус група.

Методологија:	фокус група	
Предмет	Италијански	
Животне вештине	Емпатија	
Наслов	Разумевање емпатије кроз наратив.	
Узраст/Разред	11-14 година	
Време	3 сата – 3 састанка	
Материјали / Предлози за оне који воде програм	- Књижевни текстови (као што су приче, песме или одломци из романа) који се баве темама везаним за емпатију. Препоручени пример: „Мали принц“ од Антоана де Сент Егзиперија. - Папир и оловке за ученике. - Стикери или папир за белешке. - Бела табла или зидни графикон за писање. - Радни листови, флипчарт, рачунар/лаптоп, видео пројектор, интерактивна табла. - Могуће је да ученици не изражавају баш добро своја осећања везана за емпатију и да можда не могу да замисле да су лик из приче који се управо суочио са емоционалним изазовом; у случају да ученици избегавају да изразе своја осећања пред својим друговима из разреда, наставник/васпитач позива/помаже резервисаним ученицима да поделе своје идеје.	
Опис активности	Лекција 1: „Текстуално истраживање“ Уводна активност (10 минута): Вођена дискусија: Почните са кратком дискусијом о важности емпатије у међуљудским односима. Конкретан пример: Замолиите ученике да размисле о ситуацији у којој су се осећали схваћено и подржано. Позовите их да укратко поделе своја искуства са разредом. Вођено читање (20 минута): Активност читања: Ученици читају одломак из књижевног текста који представља ситуације емпатије, као што је одломак из „Малог принца“ Антоана де Сент Егзиперија. Вођена дискусија (15 минута):	

- **Дискусија у разреду:** Водите дискусију о емоцијама које изазива одломак и поступцима ликова који показују емпатију.

Фокус група (15 минута):

- **Групна активност:** Поделите разред у мање групе и свакој доделите тему везану за емпатију, као што је малтретирање или социјална инклузија. Свака група разговара о личним искуствима или запажањима везаним за додељену тему и о томе како се ликови међусобно разумеју.

Лекција 2: „Креативно изражавање емпатије“

Загревање (10 минута):

- **Преглед:** Прегледајте дискусије из претходне лекције и размислите о обрађеним темама.

Вежба емпатичног писања (20 минута):

- **Активност писања:** Замолите ученике да замисле да су лик из приче који се управо суочио са емоционалним изазовом. Пишу писмо имагинарном пријатељу изражавајући своје емоције и жељу да буду схваћени, користећи дискусије фокус групе као инспирацију.

Презентација и дискусија (20 минута):

- **Дељење рада:** Сваки ученик има прилику да подели свој писање са разредом. Након сваке презентације, отворите дискусију о способности изражавања емпатије кроз писање.

Завршна рефлексција (10 минута):

- **Колективна рефлексција:** Завршите колективном рефлексijом о лекцији и важности разумевања и изражавања емпатије у свакодневном животу.

Процена:

- **Критеријуми:** Оцењивање ће се заснивати на активном учешћу током дискусија, квалитету креативног писања и позитивној интеракцији у фокус групама.

Завршне напомене:

- **Циљ:** Ове активности имају за циљ да промовишу емпатију кроз књижевност и креативно писање, подстичући ученике да разумеју и изражавају емпатију у својим односима и свакодневним интеракцијама. Формирање фокус група пружа прилику за дубље размишљање о важним темама, даље учвршћујући њихово разумевање и развијајући вештине сарадње.

Практични водич за организацију фокус групе:

Припрема:

Идентификујте теме: Пре часа, идентификујте неколико тема везаних за емпатију на које би се групе могле фокусирати. На пример, малтретирање, социјална инклузија, пријатељство, културна разноликост итд.

Додељивање група: Поделите разред у групе од 4-5 ученика, водећи рачуна да у свакој групи има различитих личности и перспектива.

Увод:

Објасните циљ: На почетку фокус групе, јасно ставите до знања да је циљ отворено и с поштовањем разговарати о искуствима и мишљењима о задатој теми.

Поштовање и поверљивост: Нагласите важност међусобног поштовања и поверљивости разговора унутар групе.

Почетак дискусије:

Водећа питања: Наведите нека водећа питања како бисте започели дискусију и подстакли размишљање о задатим темама. На пример:

„Каква сте искуства имали или приметили у вези са задатом темом?“

„Како се осећате поводом ових искустава?“

„Који су изазови и могућности везани за ову тему?“

„С којим изазовима се сусрећете покушавајући да разумете искуства других?“

„Шта ти олакшава да разумеш и подржиш своје школске другове?“

„Које стратегије мислите да могу помоћи у неговању емпатичнијег окружења у нашој учионици?“

Ротација улоге модератора: Одредите модератора за сваку групу, чији је задатак да води дискусију и осигура да сви имају прилику да говоре.

Вођење дискусије:

Подстицање учешћа: Осигурајте да сваки члан групе има прилику да изрази своја мишљења и искуства. Позовите резервисаније ученике да поделе своје идеје.

Продубљивање одговора: Подстакните учеснике да објасне и разраде своје одговоре, тражећи појашњења и конкретне примере.

Управљање временом: Пратите време како бисте осигурали да дискусија остане фокусирана и да се не претерује са појединачним темама.

Синтеза и закључак:

Синтеза идеја: На крају дискусије, замолиите сваку групу да сумира главне идеје које су се појавиле током дискусије. То могу учинити тако што ће одредити говорника или записати кључне тачке на листу папира.

Закључак: Направите кратак колективни осврт на дискусију и нагласите важност разумевања различитих перспектива и практиковања емпатије у свакодневном животу.

Завршне напомене:

Побрините се да током фокус групе створите безбедно и поштовано окружење, где се ученици осећају слободно да изразе своја мишљења без страха од осуде. Дискусије треба да буду вођене тако да ученици могу боље разумети искуства других и развити већу емпатију.

35 ЕМПАТИЈА 7 Ход у туђим ципелама

Asociatia Edulifelong

Шаблон

бр. 35

Методологије: Развијање емпатије кроз историјске наративе

Ова активност има за циљ да развије емпатију код ученика 7. разреда упознавањем са личним наративима појединаца који су преживели Холокауст. Подстицањем ученика да саосећају са емоцијама и искуствима ових појединаца, они стичу дубље разумевање људског утицаја историјских догађаја и важности емпатије у очувању сећања на оне који су патили.

Методологија:	Искуствено учење	стратегије за емпатију са емоцијама и искуствима других
Предмет	Историја	
Животне вештине	Емпатија	
Наслов	Ход у туђим ципелама	
Узраст/Разред	14-16	
Време	270 минута (3 састанка од око 90 минута недељно)	
Предлог модератора активности	Наставник историје/друштвених наука/Наставник језика/Наставник за подршку Окружење: активности у групи за одељење	
Опис активности	Преглед активности: Увод (5 минута): - Почните објашњавањем значаја емпатије у разумевању историјских догађаја, посебно трагедија. - Представити Холокауст као један од најмрачнијих периода у европској историји, наглашавајући важност саосећања са искуствима оних који су га преживели. Групна дискусија (10 минута): - Водите дискусију о концепту емпатије, тражећи од ученика да поделе своја размишљања о томе шта значи саосећати са другима. - Разговарајте о изазовима саосећања са особама које су проживеле трауматске догађаје. Личне наративе (15 минута): - Обезбедите ученицима одломке из дневника, писама или мемоара које су написали појединци који су из прве руке доживели Холокауст, као што су Ана Франк или Елие Визел. Слободно користите VR наочаре да бисте истражили кућу Ане Франк или виртуелне туре у Аушвицу, ако су доступне. - Доделите сваком ученику другачији пасус и замолите их да га прочитају у себи, замишљајући себе у позицији аутора. - Подстакните ученике да размисле о емоцијама, мислима и искуствима пренетим у наративу. Креативно изражавање (10 минута): - Обезбедите ученицима уметнички прибор или материјал за писање.	

- Замолите ученике да изразе своју емпатију према особи чију нарацију читају кроз креативан медијум, као што је писање писма из перспективе аутора, цртање сцене из њиховог живота или компоновање песме инспирисане њиховим искуствима.

Дељење и рефлексија (15 минута):

- Позовите ученике да поделе своје креативне изразе са разредом, објашњавајући како су покушали да саосећају са аутором.
- Водите рефлексивну дискусију о изазовима и увидима стеченим када сте се ставили у позицију некога ко је преживео Холокауст.

Закључак (5 минута):

- Укратко изнесите кључне увиде стечене током активности и нагласите важност емпатије у разумевању историјских догађаја и поштовању искустава оних који су их проживели.
- Подстакните ученике да наставе да практикују емпатију у свом свакодневном животу, како у интеракцијама са другима, тако и у проучавању историје.

Предлози:

Активност може бити одбијена због различитих тема. Још један пример би могао бити:

Положај робова који су радили на плантажама у јужним државама Северне Америке до краја 19. века .

Писање писма из другачије перспективе покушавајући да се саосећа са емоцијама роба примораног да напусти своју породицу.

Књига „ **Чича Томова колиба** “, Helbling Readers Red Series Classics (CEFR A2)

Посвећени веб-сајтови (прилагођени деци) о аутору књиге:

https://www.ducksters.com/biography/women_leader/harriet_beecher_stowe.php <https://kids.britannica.com/kids/article/Harriet-Beecher-Stowe/399984>

Ученици су замољени да прочитају књигу „Чича Томина колиба“

Најрелевантније тачке приче анализирани су на часу заједно са наставником и васпитачем.

Након што су уз помоћ наставника и едукатора припремили резиме, ученици су тестирани на основу садржаја путем усмених тестова како би побољшали своје говорне вештине и кроз активност писања писама како би побољшали своје вештине писања и своје меке вештине (емпатија).

36 ЕМПАТИЈА 8 Гласови Француске револуције

YAEDA Шаблон

бр. 36

Методологије: Развијање емпатије

Циљ овог часа историје је да развије емпатију као животну вештину кроз истраживање Француске револуције. Испитивањем различитих перспектива и искустава појединаца који су учествовали у овом бурном периоду, ученици ће развити дубље разумевање емпатије и њеног значаја у историјском тумачењу и свакодневном животу.

Методологија:	Групни рад	
Предмет	Историја	
Животне вештине	Емпатија	
Наслов	Гласови Француске револуције	
Узраст/Разред	12 - 14	
Време	120 минута	
Материјали / Предлози за оне који воде програм	Наставник историје, наставник језика и драме, васпитач Потребни материјали: - Бела табла или зелена табла - Маркери или креда - Штампани материјали са основним информацијама о различитим перспективама (аристократе, сељаци, револуционари, свештенство, жене) - Реквизити или костими за активност играња улога (опционо) Окружење: активности у малим групама	

Опис активности

Увод:

- Почните час тако што ћете на табли написати наслов „Емпатија и Француска револуција: Разумевање перспектива“.
- Укратко резимирајте значај Француске револуције у историји, наглашавајући њен утицај на друштво и управљање.
- Објасните да ће се данашња лекција фокусирати на разумевање различитих перспектива појединаца укључених у Француску револуцију и развијање емпатије као животне вештине.

сагледавања перспективе :

- Поделите разред у мање групе, додељујући свакој групи специфичну улогу или перспективу везану за Француску револуцију (аристократе, сељаци, револуционари, свештенство, жене).
- Поделите одштампане материјале са основним информацијама о свакој перспективи.
- Упутите ученике да прочитају дате информације и разговарају о њима унутар својих група, фокусирајући се на искуства, емоције и изазове са којима се појединци суочавају из њихове додељене перспективе.
- Подстакните ученике да размотре како је историјски контекст обликовао веровања и поступке људи током Француске револуције.

Активност играња улога:

- Након дискусије, објасните да ће свака група припремити кратку игру улога или скеч који приказује сцену из Француске револуције из њихове додељене перспективе.
- Обезбедите време групама да планирају и увежбају своје играње улога. Подстичите креативност и пажњу посвећену детаљима.
- Опционо: Обезбедите реквизите или костиме како бисте побољшали искуство играња улога.
- Презентација и дискусија:
 - Позовите сваку групу да представи своју игру улога разреду.
 - Након сваке презентације, покрените кратку дискусију о приказаним емоцијама, мотивацијама и перспективама.
 - Подстакните ученике да размисле о томе како разумевање различитих перспектива повећава њихову емпатију и уважавање историјских догађаја.
 - Рефлексција и закључак:
 - Водите рефлексiju у целом разреду о важности емпатије у разумевању историјских догађаја.
 - Укратко изнесите кључне увиде стечене током лекције, наглашавајући улогу емпатије као вредне животне вештине.
 - Подстакните ученике да наставе да практикују емпатију у својим интеракцијама са другима, како унутар тако и ван учионице.

ЕМПАТИЈА 9 Активности социјализације у учионици

Secondary School „Voievod Litovoi”- Romania

Шаблон

бр. 37

Методологија:	Игре за лични развој	
Предмет	предмет по вашем избору	
Животне вештине	Лични раст Емоционална интелигенција Емпатија Ефикасна комуникација	
Наслов	Активности социјализације у учионици	
Узраст/Разред	12 - 14	
Време	60 минута	
Предлог модератора активности	Ову активност треба да воде: - Наставник у учионици заинтересован за социјално-емоционално учење - Педагог или психолог који може пружити емоционалну подршку ако је потребно. Модератор треба да створе безбедан, инклузиван и непристрасан простор, подстицајући комуникацију пуну поштовања и активно слушање. Емоционална интелигенција је фундаментална за управљање нашим емоцијама и разумевање људи око нас, што је неопходно за здраве личне и професионалне односе. Развијање емоционалне интелигенције не само да побољшава међуљудске односе, већ доприноси и бољем управљању стресом и оптималном менталном здрављу. Ефикасна комуникација је кључ успеха у скоро свакој области, олакшавајући размену идеја и сарадњу. Јасна и прецизна комуникација са студентима води бољој тимској сарадњи и ефикаснијем доношењу одлука. Истовремено, ефикасна комуникација захтева и способност активног слушања потреба студената, што омогућава боље разумевање њихових перспектива и одговарајуће прилагођавање њиховим потребама и очекивањима. Онај ко олакшава ову активност мора узети у обзир ове аспекте приликом постизања ових заједничких циљева.	
Опис активности	Ова активност помаже ученицима да размисле о сопственим емоцијама и друштвеном понашању и подстиче комуникацију пуну поштовања у учионици. Укључује три главна корака: Корак 1: Упитник за самопосматрање Сваки ученик добија упитник за самопосматрање https://surfdrive.surf.nl/files/index.php/s/xka3CPWH3r2OA4d Овај део се ради појединачно и у тишини како би се подстакла интроспекција.	

Корак 2: Постављање личних циљева

Након попуњавања упитника, сваки ученик размишља о својим одговорима и поставља 2-3 лична циља везана за његов емоционални и друштвени развој. Примери могу укључивати:

„Желим да будем отворенија када сам тужна.“

„Покушаћу чешће да питам своје пријатеље како се осећају.“

„Желим да изразим своје емоције уместо да их скривам.“

Корак 3: Игра дељења и групне социјализације

Ученици су позвани да учествују у лаганој тимској игри осмишљеној да подстакне емпатију и комуникацију.

„Две истине и један циљ“

Ученици кажу две истините ствари о себи и један лични циљ.

Гради отвореност и поверење међу вршњацима.

Корак 4: Саморефлексија

Ученици седе у кругу и размишљају:

Шта сам данас научио/ла о себи?

Шта сам научио о другима?

Какав је био осећај делити и слушати?

Bridge

E+ project

Финансирано од стране Европске уније. Изнети ставови и мишљења су искључиво ставови аутора/аутора и не одражавају нужно ставове Европске уније или Извршне агенције за образовање и културу (EACEA). Ни Европска унија ни EACEA не могу бити одговорне за њих.

Co-funded by
the European Union